

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 11/2017

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

A Century of Progress : reading Interventions for Students in Grades 4 - 12, 1914 – 2014 [Století pokroku : intervence pro čtení ve 4. - 12. ročníku, 1914 - 2014] / Nancy K. Scammacca, Garrett J. Roberts, Eunsoo Cho, Kelly J. Williams, Greg Roberts, Sharon N. Vaughn, Megan Carroll -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 86, č. 3 (September) (2016), s. 756-800.

Historie výzkumů intervencí pro děti, které bojují se čtením, sahá až do 19. století. I tehdy jinak chytré a inteligentní děti nebyly schopné naučit se číst. Snažili se jim pomoci lékaři, psychologové i učitelé. Díky nim byl zahájen proces výzkumů o intervencích, které slibovaly úspěch a trvaly(jí) již více než jedno století. Článek se vyprávěcí formou zabývá koncepcí intervencí pro úspěšnou výuku čtení a jejich výsledků pro děti, kterým čtení dělá problémy. Probírá jednotlivé dekády předchozího století a seznamuje s nejdůležitějšími intervenčními kroky.

počáteční čtení ; čtení ; porucha učení ; historické hledisko ; historický výzkum ; zázrak ; dějiny pedagogiky ; výzkum ; porucha čtení ; století 19-21

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453239>

2.

Developing a learning progression for three-dimensional learning of the patterns of evolution [Urychlení pokroku v učení pomocí trojrozměrného učení se evolučním schémátům] / Yael Wyner, Jennifer H. Doherty -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 101, č. 5 (September) (2017), s. 787-817.

Americká studie zjišťovala, jak použití trojrozměrné prezentace schémat evoluce podpoří pokroky žáků nižší střední školy v procesu učení se a porozumění tomuto učivu. V rámci studie bylo navrženo kurikulum evoluce rostlin v

trojrozměrné podobě a během dvou cyklů jeho implementace do výuky bylo měřeno porozumění žáků a jejich pokroky (na začátku, v průběhu a na konci). Pokroky byly sledovány v oblasti průřezových pojmů, vzorců, vědeckých praktik, analýzy a interpretace dat, tvorby modelů, konstrukce vysvětlení a argumentace.

inovace ; kurikulum ; zlepšení ; porozumění ; učení ; interpretace ; argumentace ; biologie ; rostlina ; nižší střední škola ; pedagogický výzkum ; Spojené státy americké ; evoluce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464311>

3.

The development of persistent truant behaviour : an exploratory analysis of adolescents' perspectives [Vývoj trvalého záškoláctví : analýza z perspektivy adolescentů] / Gil Keppens, Bram Spruyt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 59, č. 3 (September) (2017), s. 353-370.

O rizicích spojených se záškoláctvím je známo mnoho, méně se však ví, jak záškoláctví vzniká a rozvíjí se, až se stane trvalým. V posledních letech se stále více vědců domnívá, že záškoláctví by nemělo být chápáno jako individuální fenomén, ale jako řetězec interakcí mezi adolescentem, jeho rodinou, vrstevníky, učitelem a ostatními zaměstanci školy. Na toto téma není mnoho výzkumů a autoři prezentované studie si vzali za úkol tuto mezeru vyplnit. Zaznamenali vyprávění dvaceti adolescentů z Vlámka (vlámsky hovořící Belgie) a kvalitativním způsobem analyzovali získaná data. Ukázalo se, že co je na začátku příležitostným záškoláctvím, často vede k permanentnímu záškoláctví, které může končit úplnou absencí ve školních hodinách. Dochází k tzv. spirále záškoláctví. Rozhovory také odhalily, že zatímco je celkem snadné sklouznout do příležitostného chození za školu, přetrvávající záškoláctví už žákovi způsobuje značné problémy.

adolescent ; záškoláctví ; vztah rodiče-dítě ; vztah učitel-žák ; škola ; zaměstnanec ; interakce ; interpersonální vztahy ; chování žáka ; nesprávné chování ; psychologie chování ; výzkum ; vypravování ; vývoj

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464683>

4.

Erasmus @30 : new opportunities for VET learners [Erasmus @30 : nové příležitosti pro studenty odborného vzdělávání a výcviku] / Martine Reicherts ; [Autor interview] Rosy Voudouri, Sofia-Maria Giannouli -- eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work / -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [4], č. 11 (September 2017) (2017), s. 4-5.

Výměnný evropský studentský program Erasmus tento rok slaví 30 let své existence. Rozhovor s Martine Reichertsovou z Evropské komise přináší informace o tom, jak program vznikl, co bylo jeho účelem, jak se přeměnil během let do programu Erasmus+, jak je financován a jak prospívá studentům odborného vzdělávání a výcviku.

student ; výměna studentů ; program ; odborné vzdělání ; odborný výcvik ; historické hledisko ; mezinárodní výměna ; Erasmus ; Evropa ; Erasmus+ ; 1987-2017

ABA022

<http://katalog.npmk.cz/documents/464274>

5.

Gerlerntes (mit)teilen : Unterrichtspräsentationen zur Vertiefung und Absicherung von Lerninhalten [Sdílet naučené : prezentace ve vyučování k prohloubení a podpoře učebního obsahu] / Jutta Standop -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 64, č. 4 (Oktober) (2017), s. 4-8.

Prezentace je představena jako jedna z forem procesu výuky, která je pro vykládanou látku přínosem. Autorka článku vyčísluje přednosti prezentace, mezi něž, kromě dlouhodobého upevnění vyučované látky, patří zvýšený zájem o danou látku, umění rozpravy a výměny názorů. Vlastní prezentace má vést žáky k pochopení toho, že obsah školní výuky má smysl pro rozvoj individuálního poznávání a vzdělávání v jejich dalším životě. Článek uvádí kroky k plánování a přípravě prezentace. Určeno pro 1.-6. třídu ZŠ.

prezentace ; názor ; diskuse ; výuka ; motivace ; základní škola ; žák ; zájem ; individuální práce ; celoživotní vzdělávání ; ročník 1-6

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464125>

6.

Human Capital and Rates of Return : Brilliant Ideas of Ideological Dead Ends? [Lidský kapitál a míry návratnosti : skvělé myšlenky nebo definitivní konec ideologií?] / Steven J. Klees -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 60, č. 4 (November) (2016), s. 644-672.

Teorie lidského kapitálu a metodologie míry návratnosti se po svém vzniku na počátku 60. let lidského kapitálu staly hojně využívaným teoretickým rámcem také pro oblast srovnávací pedagogiky a mezinárodního vzdělávání. Článek tuto teorii a metodologii podrobuje kritickému přezkoumání, upozorňuje na jejich slabiny a nelogičnosti a nabízí několik alternativ uvedeného rámce, které jsou využitelné pro oblast plánování, hodnocení a tvorby politiky v oblasti vzdělávání.

pracovní síla ; ekonomika školství ; teorie ; srovnávací pedagogika ; mezinárodní vzdělávání ; školská politika ; plánování ve školství ; alternativa ; návratnost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464390>

7.

Identifying Effective Education Interventions in Sub-Saharan Africa : A Meta-Analysis of Impact Evaluations [Identifikace účinných vzdělávacích intervencí v subsaharské Africe : analýza vědecké literatury o hodnocení dopadů] / Katharine M. Conn -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 87, č. 5 (October 2017) (2017), s. 863-898.

Autorka v článku identifikuje zásahy ve vzdělávání, které mají dopad na výuku studentů v subsaharské Africe. Uvedeny jsou výsledky analýzy 56 vědeckých článků. Zhodnoceno bylo dvanáct typů vzdělávacích zásahů, jako je poskytování školních potřeb, využívání pobídkových pozic u učitelů anebo školní programy řízení. Každý typ intervence je prozkoumán zvlášť, uvedeny jsou analytické údaje o jeho účinnosti a uvedeny jsou odpovědi na otázku, proč se některé

zásahy zdají být efektivnější. Výsledky ukazují, že zvláště účinné jsou pedagogické programy, které používají adaptivní výuku nebo koučování učitelů.

teorie výchovy ; výchovná metoda ; výchovné působení ; prospěch ; výkon ; školní úspěšnost ; analýza vědecké literatury ; výsledek výzkumu ; pedagogická podpora ; Subsaharská Afrika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464400>

8.

Metodičeskije sredstva povyšeniya poznatel'noj aktivnosti detej v processe razvitiya reči [Metodické prostředky ke zvyšování kognitivních aktivit dětí v procesu rozvoje řeči] / A. Biba -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 88, č. 10 (2016), s. 53-58.

Autorka se zabývá problémem zvyšování kognitivních aktivit u dětí předškolního věku v rámci řečové výchovy v mateřské škole. Jaké prostředky jsou důležité ke zformování 1) schopnosti rozeznávat hranici mezi věděním a nevěděním, 2) cílů a způsobů práce s řečí a jejích výsledků. Nutnost naučit děti jazyk používaný v dané oblasti činnosti a postupně je vést k samostatné práci. Nejúčinnějším způsobem, jak toho dosáhnout, je řešení problémových situací. Následují tři konkrétní příklady práce s řečí s dětmi v MŠ. Jak zadat problém a jak ho řešit, když děti vědí, i když nevědí, jak na to.

kognitivní vývoj ; předškolní dítě ; řečová dovednost ; řečové cvičení ; mateřská škola ; činnost ; rozvíjení schopností ; vývoj dítěte ; Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454018>

9.

Networks and collaboration in Spanish education policy [Sítě a spolupráce ve vzdělávací politice Španělska] / Cecilia M. Azorín, Daniel Muijs -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 59, č. 3 (September) (2017), s. 273-296.

Pozitivní role spolupráce po síti mezi školami. Výzkum realizovaný ve Španělsku zkoumal spolupráci mezi školami na severozápadě země (včetně škol na Kanárských ostrovech). Otázky zjišťovaly, jaké formy spolupráce školy provozují, jakou roli tato spolupráce hraje ve španělském vzdělávacím systému, jaké rámce poskytuje stát pro rozvoj spolupráce a jaké jsou její hlavní problémy. Výsledky ukázaly, že ve Španělsku v této oblasti neexistuje jednotný centrální postup, spolupráce spíše funguje na lokální úrovni a rozvíjí se podle toho, jaká témata dotyčné školy nejvíce zajímají. V tabulce přehled regionů a oblastí jejich zájmu.

počítač ; počítačová síť ; spolupráce ; vztahy mezi školami ; systém výchovy a vzdělávání ; zájem ; regionální spolupráce ; průzkum ; Španělsko ; překážka

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464491>

10.

Nutzen von individuellen Förderplänen : theoretischer Fachdiskurs und Wahrnehmung von Fachpersonen in der Schule [Nutnost individuálních speciálně pedagogických vzdělávacích plánů : teoretický odborný diskurs a přijímání zkušeností odborníků ve školní praxi] / Xenia Müller, Martin Venetz, Christian Keiser -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vierteljahresschrift für Heilpädagogik und ihre Nachbargebiete : VHN -- ISSN 0017-9655 -- Roč. 86, č. 2 (2017), s. 116-126.

Příspěvek přináší přehled odborné literatury a teoretických diskursů na téma prospěšnosti a účelnosti individuálního vzdělávacího plánu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Upozorňuje na skutečnost, že ačkoliv odborná literatura popisuje řadu funkcí, jež individuální vzdělávací plán plní, tak v praxi, ale i z teoretického hlediska bývají tyto funkce zpochybňovány. Článek uvádí příklady hodnocení kvality individuálního vzdělávacího plánu odborníky působícími ve vzdělávací praxi. Autoři článku upozorňují na to, že výzkum v oblasti individuálního vzdělávacího plánu ve speciální pedagogice není v německojazyčných zemích příliš rozvinut a před badateli tak stojí řada výzev.

speciální pedagog ; individuální zvláštnosti ; výchovně vzdělávací praxe ; žák ; speciální vzdělávací potřeby ; diskuse ; odborná literatura ; teorie ; praxe ; zkušenost ; německy mluvící země ; individuální vzdělávací plán

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463498>

11.

Putting the Challenge of Achieving International Education Goals into Context : an Examination of the Institutional Determinants of Educational Attainment [Kontextualizace výzev stojících před mezinárodními vzdělávacími cíli : zkoumání institucionálních determinant výsledků vzdělávání] / Karyn E. Miller -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 60, č. 4 (November) (2016), s. 673-702.

Prezentovaná studie zvolila multidisciplinární přístup k získání porozumění faktorům, které ovlivňují dosažení mezinárodních vzdělávacích cílů. Zkoumala politické, ekonomické i kulturní síly působící globálně na expanzi vzdělávání. Analyzovala působení lokálních i globálních institucí, demokracie, globální ekonomické integrace a zahraniční pomoci na rozvoj výsledků vzdělávání ve 128 zemích v rozmezí let 1960-2010. Sledovala ukazatele, jako je vývoj délky školního vzdělávání nebo průměrná délka vzdělávání dívek.

rozvoj vzdělání ; působení ; školská politika ; ekonomický faktor ; kulturní politika ; demokracie ; délka školní docházky ; výchovně vzdělávací cíle ; mezinárodní vzdělávání ; výsledky vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464432>

12.

Razvitije social'no-kommunikativnyh navykov staršich doškol'nikov posredstvom dvigatel'noj dejatel'nosti [Rozvíjení sociálně-komunikativních návyků dětí staršího předškolního věku prostřednictvím pohybových aktivit] / V. Petrova, Je. Čalyševa, N. Dedova, N. Dorogina -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 88, č. 10 (2016), s. 23-27.

Předškolní věk jako počátek vzájemných vztahů dítěte s ostatními lidmi, nejprve s dospělými a poté s vrstevníky. Zařazení dítěte do sociálních vztahů následuje po zvládnutí herních aktivit. Dále je nutno dítě seznámit se základními normami a pravidly chování vůči ostatním, s genderovou charakteristikou člověka,

rozvítet tvůrčí schopnosti dítěte a naučit ho pravidla spojená s ochranou a upevněním zdraví. To vše lze dětem vštípit pomocí pohybových aktivit, které jsou pro malé dítě nejpřirozenější. Následuje ukázka hry nazvané Velké tajemství obsahující pohybové aktivity prováděné v rámci celého kolektivu. Pomůcky a přípravná fáze. Popis zaměstnání krok po kroku.

předškolní výchova ; sociální komunikace ; pohybová výchova ; pohybové hry ; mateřská škola ; vztahy mezi vrstevníky ; vztah dospělý-dítě ; pravidlo ; norma ; chování ; rozvíjení schopností ; výchovné působení ; Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454014>

13.

Silence or the sound of limpid water: disability, power, and the educationalisation of silence [Ticho nebo zvuk čiré vody: postižení, moc a edukalizace ticha] / Pieter Verstraete -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 53, č. 5 (October) (2017), s. 491-513.

Článek se zaměřuje na ticho z perspektivy vzdělávání. Ukazuje poměr k tichu u tří autorů 19. století - Itarda, Seguína a Montessoriové, kteří založili své teorie na konkrétních případech práce s postiženými žáky. Autor upozorňuje na edukacionalizaci ticha, které se stalo nástrojem učitele k dosažení poslušnosti žáků. Byl to projev moci učitele nad žáky, který ztratil svůj původní význam - tím bylo vyjádření kritiky. Ticho se tak na konci 19. století stalo novým prvkem v oblasti vzdělávání.

vzdělávání ; zvuk ; učitel ; kázeň ; historické hledisko ; dějiny pedagogiky ; postižený ; Itard, J. M. ; Seguína, Edouard ; Montessori, Maria, ; Itard, J. M. ; ticho ; století 19

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463960>

14.

Sprachliche Heterogenität und Schule : eine Kritik an der Linguistisierung sozialer Probleme [Jazyková heterogenita a škola : kritika posuzování

sociálních problémů prismaticem lingvistiky] / Raphael Berthele -- ger --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vierteljahresschrift für Heilpädagogik und ihre Nachbargebiete : VHN --
ISSN 0017-9655 -- Roč. 86, č. 3 (2017), s. 203-216.

Příspěvek upozorňuje na skutečnost, že jazyková heterogenita je v odborných i politických kruzích často chápána jako jedna z hlavních příčin nerovnosti v oblasti vzdělávání. Autor příspěvku se ohlíží za tím, jak se v moderních dějinách v německém jazykovém prostoru řešily některé aspekty jazykové různorodosti. Následně analyzuje teoretické a empirické slabiny přístupu, kdy se sociální problémy posuzují prismaticem lingvistiky: k rozboru si vybral téma dialekty jako jazyková bariéra a znalost mateřského jazyka osob z řad migrantů. Autor se zasazuje o to, aby se v případech, kdy jazykové hledisko náleží do pedagogicko-lingvistické sféry výzkumu, neuplatňovalo v oblastech, které přísluší sociologickému bádání.

jazyk ; heterogenní třída ; škola ; sociální prostředí ; lingvistika ; nářečí ; jazyková bariéra ; vzdělávání ; němčina ; teoretický výzkum ; empirický výzkum ; mateřský jazyk ; migrant ; pedagogika ; sociologický výzkum ; německy mluvící země

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463828>

15.

Use of Facebook by Children Aged 10 – 12 : Presence in social Media Despite the Prohibition [Užívání Facebooku dětmi ve věku 10 - 12 let :

přítomnost v sociálních médiích navzdory zákazu] / Tomasz Huk -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: New educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. 2016, č. 4 (vol. 46)
(2016), s.17-28.

Příspěvek prezentuje výsledky výzkumného šetření, jehož cílem bylo zjistit počet dětí ve věku 10 - 12 let, které používají Facebook, a jakým způsobem Facebook využívají. Provedený výzkum umožnil popsat skutečnost týkající se používání sociálních médií dětmi ve věku 10 - 12 let, a to těch, pro které platí zákaz používat Facebook (dětí mladší 13 let). Výsledky šetření uvádí, že drtivá většina respondentů má účty na Facebooku a s přibývajícím věkem roste pravděpodobnost, že dítě má i vlastní vlastní profil, kdy věkové omezení vědomě ignorují nejen administrátoři Facebooku, ale také rodiče a učitelé.

Referenčním kritériem v této oblasti jsou vzdělávací aktivity dětí, administrátorů, rodičů a učitelů, které by měly být prováděny za účelem regulace používání Facebooku dětmi mladšími 13 let.

internet ; dítě ; prezentace ; výzkum ; výsledek výzkumu ; uživatelský profil ; informační technologie ; prevence ; uživatel ; věk ; věková hranice ; rodiče ; učitel ; vzdělání ; usměrňování ; věk 10-12 ; vzdělávací strategie ; referenční kritérium ; zákazy ; administátor ; ignorace ; sociální média ; facebook

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463864>